

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Elna nuo 1948 m.

SESTADIENIS

Nr. 67 (4107)

Anykščiai,

1980 m. birželio mėn. 7 d.

Kaina 2 kap.

SKRIEJA „SOJUZ T-2“

TASS-o PRANEŠIMAS

Pagal kosminės erdvės tyrimo programą 1980 metų birželio 5 dieną 17 valandą 19 minučių Maskvos laiku Tarybų Sąjungoje paleistas kosminis laivas „Sojuz T-2“, kurį pilotuoja įgula — laivo vadas papulkininkis Jurijus Malyševs ir bortinžinierius, Tarybų Sąjungos Didvyris, TSRS lakūnas kosmonautas Vladimiras Aksionovas.

Kosminis laivas „Sojuz T-2“ — patobulintas serijos „Sojuz T“ transporto laivas, pirmą kartą išvestas į orbitą aplink Žemę su įgula. Anksčiau laivas „Sojuz T“ buvo sėkmingai iš-

bandytas kosmosė, kai jis skriejo nepilotuojamu automatinio režimu.

Laivo „Sojuz T-2“ skridimo programoje numatoma toliau bandyti ir tobulinti pilotuojamu režimu skriejančio laivo sistemas, atlikti dinamines operacijas kartu su orbitiniu kompleksu „Saliut-6“ — „Sojuz-36“, naudojant naują kosminio laivo „Sojuz T-2“ valdymo sistemą.

Laivo „Sojuz T-2“ sistemos veikia normaliai. Draugai Malyševs ir Aksionovas jaučiasi gerai.

Kosmonautai pradėjo vykdyti skridimo programą.

Šlovingas kovų ir pergalių kelias

LKP Anykščių rajono komitete įvyko teorinė konferencija, skirta artėjančiam Tarybų Lietuvos 40-mečiui pažymėti. Joje dalyvavo „Žinijos“ draugijos pirminių organizacijų pirmininkai, lektorių aktyvas, mokyklų ir Anykščių miesto pirminių partinių organizacijų sekretoriai bei jų pavaduotojai

ideologiniam darbui, pirminių komjaunimo organizacijų sekretorių pavaduotojai ideologiniam darbui.

Pranešimą „TSRS laimėjimų propagavimas LKP veikloje 1920—1940 metais — Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje prieda“ konferencijoje padarė respublikinės „Žinijos“ draugijos lek-

torius P. Biveinis. Konferencijos dalyviai taip pat iš klausė Kavarsko vidurinės mokyklos mokytojos S. Sleikuvienės pranešimą „Lietuva broliškųjų tarybinių tautų šeimoje“ ir „Kolektyvinio darbo“ redaktoriaus St. Vinciuono pranešimą „Tarybų Lietuvos kovos ir darbo pergalių jubiliejus“. Apie kultūrinio gyvenimo suklestėjimą Anykščių rajone Tarybų valdžios metais papasakojo rajono centrinės bibliotekos direktorė E. Stiklinskaitė.

Apibendrinamas konferencijos darbą, kalbėjo LKP Anykščių rajono komiteto sekretorius J. Dailys.

„K. d.“ inf.

Driekiasi pirmieji pradalgiai

Vakar pradėjo šienapjūtę „Aukštakalnių“ kolūkio mechanizatoriai. Juozas Marcinkevičius šienauja nenugarytus ganyklų aptvarus Gurskuose placiabare šienapjūtę. Jis pats ir varto nupjautus pradalgius, prie to paties agregato šasi priemontavęs vartytuvą. Apdžiūvusią žolę numatoma presuoti ir krauti ant aktyviosios ventiliacijos ardynų.

Kiaušagalio kultūrinių pievų žolę panaudojama granuliu gamybai. Ją pjauna ir

smulkina mechanizatoriai Antanas Binkys ir Jonas Karalius, o Leonas Eiva ir Valentas Dabravolskis veža prie agregato. Šis darbas nutruksla išlisa parą: agregato mašinistą Vladą Kautietį keičia Benediktas Budrevičius, o granulatoriaus prižiūrėtoją Juozą Linkevičių — Algis Nakčiūnas. Abiejose pamainose triūsiantys žmonės pasiryžę per parą pagaminti 11—12 tonų granuliu.

K. Butkutė

Teiks paslaugas rajonų ūkiams

Didžiausia Pabaltijyje kaimo automobilių techninio aptarnavimo stotis pradėta statyti „Žemūktėchnikos“ Panevėžio tarprajoninio gamybinio susivienijimo pramoninio sektoriaus teritorijoje. Aprūpinta automatizuotais remonto linijomis, labai

modernia diagnostine aparatu ir kitais mechanizmais, naujoji įmonė per metus aptarnaus 1200 automašinų. Ji teiks paslaugas Panevėžio ir kelių aplinkinių rajonų ūkiams.

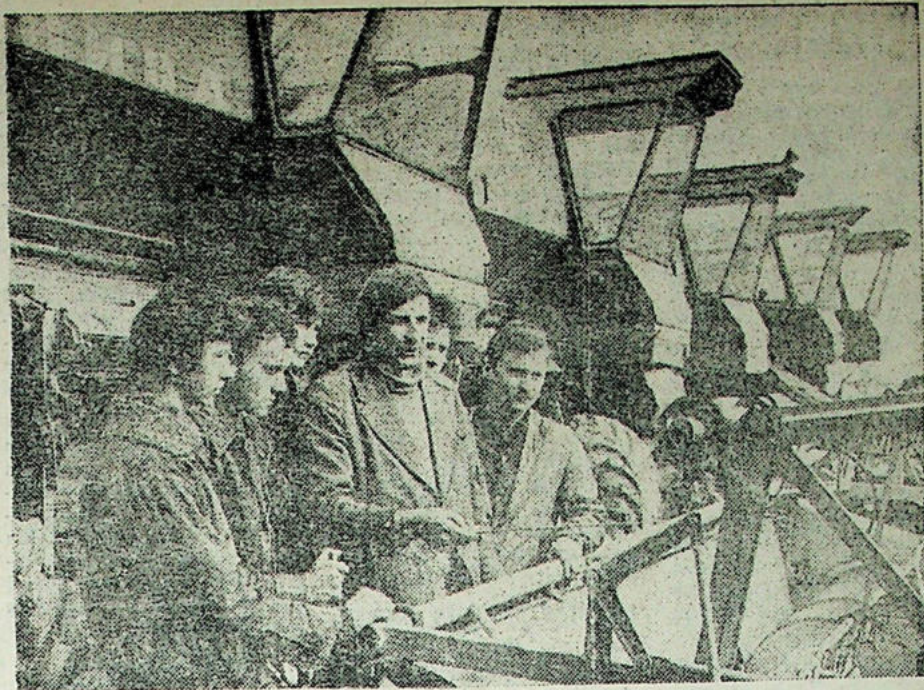
(ELTA)

Kėdainių rajono „Tiesos“ kolūkio gyvulių augintojai šiemet išpareigojo šimtui hektarų žemės ūkio naudmenų primelžti po 1105 cent pieno. Iki ganyvos pradžios ūkyje iš karvės buvo primelžiama per 1300 kg pieno, o dabar išmilžiai dar gerokai padidėjo.

NUOTRAUKOJE: viena geriausių kolūkio melžėjų Z. Cepienė.

A. Diliš nuotr. (ELTA)

Ant gražaus Daugų ežero kranto prieš keletą metų įsikūrė Daugų tarybinis ūkis-technikumas. Čia moksleiviams yra erdvios auditorijos, kabinetai, biblioteka, turtingos mokomosios dirbtuvės, sporto ir aktyvūs salės, 360 vietų valgykla. Technikumas ruošia žemės ūkio bei gyvulininkystės įrangos mechanizacijos ir elektrifikacijos specialistus.

NUOTRAUKOJE: vyresnysis eksploatacijos inžinierius J. Ruoška supažindina moksleivius su kombainais „Niva“.

M. Baranausko nuotr. (ELTA)

RESPUBLIKOS JUBILIEJUI — DARBO DOVANAS

Neseniai Elmininkų eksperimentinio ūkio gyvulių augintojai susirinko į popietę, kur aptarė savo darbo rezultatus, užsibrėžė naujus uždavinius, numatė priemones pasitaikantiems sunkumams įveikti. Šiuos klausimus apžvelgė ūkio vyr. zootechnikė Zuzana Svedkauskienė.

Savo mintimis šiame susirinkime pasidalijo ūkio partinio komiteto sekretorė Regina Tunkevičienė, praeitųjų metų komiteto pirmininkė Marcelė Kurčinskienė, karvių melžėjos Socialistinio Darbo Didvyrė Genė Galinienė, Emilė Tuskenienė, Marytė Siukščiuvienė, kiaulių šėrėjas Antanas Zemaitis, gyvulininkystės brigadininkas Vladas Augustinas.

Elmininkiečiai šį pavasarį, nepaisydami vėsių orų, jau gegužės aštuntąją išginė karves į ganyklas. Siekiant taupiau naudoti ganyklų žolę, ganyklų aptvaruose pa-

naudojamos elektrinės užtvaros. Palyginus su pernykščių metų pirmaisiais 5 mėnesiais, šiemet per tą patį laikotarpį iš 100 karvių ūkyje gauta 3 verseliais daugiau. Todėl bandoje daugiau šviežapienių. Neatsitiktinai birželio 1 dieną vidutinis karvių produktyvumas ūkyje buvo 600 gramų didesnis, negu tą pačią dieną pernai, ir iš kiekvienos karvės pasiektas 11,4 kg pieno per parą išmilžis. Bendroji pieno gamyba tą dieną ūkyje atitinkamai buvo 435 kilogramais didesnė.

Per pirmuosius 5 šių metų mėnesius didžiausią ūkyje karvių išmilžį, būtent, po 1657 kg vidutiniškai iš kiekvienos, pasiekė melžėja Marytė Siukščiuvienė. Sėkmė lydi jauną karvių melžėją Laimą Kulavičienę, kuri per 5 mėnesius vidutiniškai iš kiekvienos prižiūrimos pirmavės primelžė po 1629 kg pieno, arba 157 kg daugiau, negu pernai per tą patį lai-

ką (tada ji prižiūrėjo kitą karvių grupę). Lyginant su pernykščiais rodikliais, 85 kilogramais padidėjo išmilžiai Irenos Gargalskienės prižiūrinčių pirmavėsių grupėje.

Popietėje melžėja Marytė Siukščiuvienė ir galvijų šėrėjas Vilijus Juodelis, įvykdę asmenines šio penkmečio uždavinius, buvo apdovanoti ūkio garbės raštais. Pirmaujantiems ūkio gyvulių augintojams įteiktos gėlės.

Gyvulių augintojams koncertavo niūroniečių etnografinis ansamblis, vadovaujamas Vandos Jogelienės, paruošęs LTSR 40-mečiui skirtą meninę programą. Po programos gyvulių augintojai su pakilia nuotaika ryžosi prisiminti papildomus socialistinius įsipareigojimus šiai garbingai datai pažymėti: iki šio pusmečio, pabaigos parduoti valstybei papildomai 80 tonų mėsos ir 50 tonų pieno.

B. Danauskas

Kronika

© Kas septintas Kauno pramonės įmonių darbininkas jau įvykdė dešimtojo penkmečio uždavinius. Plačiai išvystė socialistinį lenktyniavimą V. Lenino gimimo 110-ųjų metinių ir Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 40-mečio garbei, šio miesto gamybiniai kolektyvai šiemet realizavo viršplaninės produkcijos daugiau kaip už 9 milijonus rublių.

© Originalius generatorius — fotosintezės greitintuvus sukūrė Kauno Antano Sniečkaus politechnikos instituto specialistai. Jie padės sudaryti šiltnamiuose optimalią angliarūgštės koncentraciją. Dabar instituto mokslininkai kuria dar tobulėsius įrenginius daržininkystės ūkiams, kurie galės ne

tik reguliuoti angliarūgštės koncentraciją, bet ir sudaryti šiltnamiuose optimalius šilumos, drėgmės režimus.

© Vilniuje, Valstybinės filharmonijos salėje, iškilmingai atidarytos Prancūzijos dienos Tarybų Sąjungoje. Dalyvauti šioje šventėje į Tarybų Lietuvą buvo atvykusi delegacija, vadovaujama Prancūzijos Komunistų partijos CK Politinio biuro nario, Prancūzijos — Tarybų Sąjungos draugijos prezidentinės tarybos nario, laikraščio „Humanite“ politinio direktoriaus Rolano Lerua. Svečiai lankėsi respublikos miestuose, susitiko su Lietuvos Komunistų partijos ir respublikos vyriausybės vadovais, pabuvojo darbo žmonių kolektyvuose. Vilniuje atidarytos prancūzų keramikos, tapybos, Kaune — fotografijos ir filatelijos parodos.

(ELTA)

KAIMISKIEJI ĮMONIŲ FILIALAI

Tarp vaizdingų ežerų ir miškų įsiterpusiose Vėisiejose atidarytas Vilniaus „Vilijos“ trikotažo fabriko filialas. Neatsitiktinai jam buvo pasirinktas šis miestas: čionykštės rankdarbių meistrės nuo seno garsėja. Dabar gaminius su Vėisiejų filialo firminiu ženklu galima pamatyti toli už respublikos ribų.

„Vilijos“ meistrė apmokė vėisiejietes valdyti našią techniką. Filialo įkūrimas įmonei papildomai davė kelias brigadas, o miestelyje buvo visiškai išspręsta gyventojų užimtumo problema. Mažus vaikus turinčioms motinoms ir pensininkėms gamybos baruose sudarytos sąlygos dirbti sutrumpintą dieną.

Pagrindinė įmonė rūpinasi aprūpinti filialą žaliava, pusfabrikais. Speciali remontininkų brigada nuolat kontroliuoja įrengimų darbą. Dažnai filialą atvyksta darbo pirmūnai, inžinieriai,

kurie padeda vietiniams gamybininkams kelti kvalifikaciją.

„Vilijos“ filialas tam tikra prasme keičia šio buvusio rajono centro išvaizdą. Darbininkai padeda tvarkyti miestelio aplinką, įmonės lėšos panaudojamos statant poilsiavietę.

Savo įmonės ir cechus didesnėse gyvenvietėse ir net kaimo vietovėse jau turi daugelis mūsų susivienijimų, fabrikų, — sako respublikos lengvosios pramonės ministras Jonas Ramanauskas. — Tai padeda atrasti papildomų darbo išteklių, didinti plačiai vartojamų prekių gamybą. Šie įmonių filialai ir cechai nemažai išleidžia produkcijos, pažymėtos valstybiniu kokybės ženklu.

SPECIALIZACIJOS KELIU

Gerokai išplėsti produkcijos asortimentą ir daugiau išausti aukštos kokybės audinių padėjo Kauno „Litekso“ — šios vienos seniausių Lietuvos tekstilės įmonių — rekonstrukcija. Ankščiau visos operacijos — nuo verpli-

mo iki audinių apdailos — buvo atliekamos kiekviename „Litekso“ vilnos gamybinio susivienijimo fabrike. Pradėjus veikti naujiems ir rekonstruotoms seniesiems įmonėms, nebeliko paralelinių gamybos procesų. Specializuotose įmonėse sumontuotos labai našios audimo ir verpimo staklės, automatizuotos audinių marginimas ir apdaila. Todėl greičiau galima išleisti naujas medžiagas, gerinti jų kokybę. Pusę savo produkcijos susivienijimas dabar žymi valstybiniu kokybės ženklu.

Panašiai specializuojamos ir kitos vilnos pramonės įmonės. Svarbiausi kompleksinio gamybos modernizavimo darbai bus baigti jau šiais metais. Tada respublikos vilnos pramonė metinį audinių išleidimą padidins trim milijonais metrų.

DARBININKIŠKO „DUETO“ PATIRTIS

Dviejų penkmečių uždavioje įvykdė „Kauno audinių“ šilko fabriko audėja, Socialistinio Darbo Didvyrė Elena Markevičienė. Daugia-

staklininkė virš plano išaudė beveik milijoną metrų audinių, ir visi jie pažymėti kokybės penkiabriauniu.

Kartu su pirmūne jos gamybine pergale džiaugiasi Kauno TSRS 50-mečio dirbtinio pluošto gamyklos metėja Aldona Felcienė. Penkmečio pradžioje jos pasirašė socialistinio lenktyniavimo ir bendradarbiavimo sutartį. A. Felcienė įsipareigojo pralengdama grafiką išleisti tik aukščiausios kokybės verpalus, iš kurių „Kauno audinių“ fabrike audžiami šilkiniai audiniai.

Šią darbininkišką „duetą“ patirtį parėmė tūkstančiai respublikos lengvosios pramonės darbuotojų, ištiesi gamybiniai kolektyvai. Toks bendradarbiavimas svariai padėjo jiems savo profesinės šventės išvakarėse valstybiniu kokybės ženklu dabinti penktadalį produkcijos. Tai daugiau negu buvo numatyta penkmečio pabaigai.

V. Zemaits (ELTA)

ESTIJOS TSR. Siuvimo-gamybos susivienijimas „Baltika“ išleidžia 42 modelius su valstybiniu kokybės ženklu.

Kasmet atnaujinama 55–60 procentų patelių, kostlų, apsiaustų. Įmonės specialistai nuolat tiria paklausą, palaiko ryšį su prekybinėmis organizacijomis, Talino modelių namais. Nuo metų pradžios „Baltika“ realizavo virš plano daugiau kaip už 150 tūkstančių rublių produkcijos.

NUOTRAUKOJE: meistrės Jevgenijos Timošenkos komunistinio darbo baras.

P. Kuznecovo (TASS-o) nuotr.

Kiekvienam jaunam gamybininkui — vidurinį išsilavinimą

Sėkmingo mokymosi laidas

Sesijinio mokymosi forma yra pati patalčiausia dirbančiam jaunam žmogui. Neatsitraukdamas nuo savo tiesioginio darbo, jis gali sėkmingai baigti vidurinę mokyklą, net toliau tęsti mokslą techniku ar aukštojo mokykloje. Anykščių vakarinės (pamaininės) mokyklos Troškūnų konsultacinio punkto praktikoje yra ne vienas toks pavyzdys, kai, sėkmingai baigęs sesijinių būdų vidurinę mokyklą, žmogus studijas tęsia toliau. Šio konsultacinio punkto atsakingas mokytojas J. Bernadišius pasakoja apie K. Urbonienę, kuri, sesijiniu būdu įsigijusi vidurinį išsilavinimą, įstojo ir sėkmingai baigė žemės ūkio technikumą. A. Indrašienė studijuoja Vilniaus valstybinėje V. Kapsuko universitete bibliotekininkystę. „Vienybės“ kolūkio parlinės organizacijos sekretorius Br. Rimkus — aukštojoje partinėje mokykloje. Yra ir daugiau tokių puikių pavyzdžių.

Kai kas, skeptiškai nusiteikęs, gal ir suabejoja — ar sesijiniu būdu įgytos žinios yra tvirtos. Jei dieninėje mokykloje moksleivis tą patį mokymo programą įsisavina maždaug per 9 mėnesius, tai sesijinės mokyklos moksleivis per 36 dienas arba 360 pamokų. Jei žmogus tvirtai pasiryžęs įsigyti vidurinį išsilavinimą ir jis vėl į mokyklą suola sėdėti ne varu atvarytas, bet jausdamas sliprų vidinį porėklį — be abejoj, jis ir per sutrumpintą laiką puikiai įsisavins mokymo programą. Toks žmogus vadovėlius atsisvers ne tik sesijų metu — jis savarankiškai mokysis kasdien, stengsis vis ką nors naujo perskaityti, sužinoti. Sesijų metu vykstančios konsultacijos jam bus tik kelrodžiu, ką skaityti ir į ką

labiausiai sutelkti dėmesį.

Troškūnų konsultacinio punkto pedagogai rodo didelę pastangą, kad geriau sesijinės mokyklos moksleiviai įsisavintų jiems perteikiamas žinias, rimtai ruošiasi konsultacijoms. Štai šio konsultacinio punkto atsakingas mokytojas J. Bernadišius jau sukaupęs daugiau negu 25-kerių metų darbo patirtį, žinomas rajone kaip gabus matematikas, geras savo srities specialistas. Puikios savo dalyko žinovės ir mokytojos chemikė I. Rudelienė, lietuvių kalbos ir literatūros specialistė O. Bartulytė ir daugelis kitų.

Be to, toli gražu, mokytojų pastangos ne visada būna vaisingos. Ne vienas jaučia, kad jo įtaigus žodis kartais nepasiekia mokinio širdies, nelaukia jo mokykla, ir tiek.

Nemažas pastangas, kad jų ūkyje dirbantieji jauni žmonės įsigytų vidurinį išsilavinimą, rodo „Aukštakalnių“ ir K. Staro kolūkių vadovai ir visuomeninės organizacijos. Į pedagogų signalus, jog jų ūkio moksleivis nepasirodė mokykloje, jautriai reaguoja, imasi konkrečių priemonių. Tai geras pavyzdys, juo reiktų aktyviau pasekti ir Surdegio kolūkio bei Raguvėlės tarybinio ūkio vadovams ir visuomeninėms organizacijoms.

Ne kiekvienas moksleivis reikalauja ypatingo dėmesio. Štai, devintokė kelių mažamečių vaikų motina Rita Kaunietienė iš „Aukštakalnių“ kolūkio ar tos pačios klasės moksleivis Petras ir jo žmona Stukai, dešimtokas K. Staro kolūkio mechanizatorius V. Steponavičius, Troškūnų profesinės technikos mokyklos moksleivis G. Binkys pavyzdžiai lankė sesijų metu mokyklą. Nereikėjo pedagogams per ūkių valdybą ar visuomeninės organizacijos kvietis juos į mokyklą. Tik pavieniai neatvyksta į konsultacijas, nesistengia gauti įskaitų. Nejaugi ūkio atsakingi darbuotojai nepajėgūs sudrausminti tokius jaunuolius ir įteigti jiems, kad sesijų metu jų vieta tik mokykloje?

Dešimtų, devintų klasių moksleiviai šiame konsultaciniame punkte jau seniai įbaigė mokslo metus, spėdami pamiršti paskutiniosios sesijos rūpesčius. O abiturientams dabar labiausiai įtemptas darbo metas — prasidėjo egzaminai. Septyniolika vienuoliktojų šiais metais įsigys vidurinio mokslo baigimo atestatus. Iš jų — 13 mechanizatorių. Tam, kas stropiai lankė sesijas — egzaminai nebaisūs. Gerus atsiliepimus mokytojas J. Bernadišius paskyrė K. Staro kolūkio mechanizatoriaus A. Sirvelio, surdegiečio Rimanto Dobrovolsko, geležinkelio sistemos darbuotojos R. Bartulytės adresu. Abiturientai atsisveikins su mokykla. Ta proga juos pagal tradiciją gražiai pasveikins ūkio administracija ir visuomeninės organizacijos. O mokytojų lauks nauji rūpesčiai.

Dabar sesijinės mokyklos pedagogai kuria planus ateinančioms vakariniams mokymosi nautiesiems mokslo metams. Jau Troškūnų apylinkėje paruošti moksleivių, kurie ateinančiais mokslo metais mokysis sesijiniu būdu, sąrašai. Dvylika moksleivių nuo rugsėjo pirmosios privalo lankyti sesijinę mokyklą iš Troškūnų apylinkės priklausančių ūkių ir keturi iš Troškūnų miesto. Vasarą mokytojai sutikrins sąrašus, tvarkys reikiamą dokumentaciją, susitiks su būsimaisiais naujais moksleiviais, stengsis viską padaryti, kad laukiamo moksleivio vieta suole nebūtų tuščia.

Norėjęsi, kad ūkių atstovai ateityje dar didesnį dėmesį skirtų siekiančiam vidurinio išsilavinimo jaunam žmogui. Nepasitenkintų vien mokytojų pranešimais, telefono skambučiais, patys skambintų, patys sesijų metu lankytųsi mokyklose. Tik mokytojų ir ūkių visuomeninių organizacijų sutelktomis bendromis pastangomis pasieksime, kad privalomas vidurinis mokymasis bus visiškai įgyvendintas ir neliks nė vieno jauno žmogaus be atestato.

I. Mintauškytė

Gamtos apsauga — visų rūpestis

Praeitą savaitę įvyko gamtos apsaugos draugijos rajono skyriaus ataskaitinė-rinkiminė konferencija. Pranešimą skaitė šio skyriaus tarybos pirmininkas. Anykščių miškų ūkio direktorius P. Sebeika. Revizijos komisijos ataskaitą padarė šios komisijos pirmininkas P. Rudokas. Konferencijoje pasisakė rajono liaudies švietimo skyriaus inspektorė R. Aleinikova, Anykščių melioracijos eksploatavimo valdybos viršininkas A. Lunevičius, Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos mokytoja V. Tutkuvienė, rajono laikraščio „Kolektyvinis darbas“ ats. sekretorius V. Račkaitis.

Šioje konferencijoje kalbėjo LKP rajono komiteto instruktorius A. Pugžlys, Gamtos apsaugos draugijos respublikinės tarybos prezidiumo narys, Zemdirbystės instituto Vokės filialo direktorius Juozas Lazauskas.

Už aktyvią veiklą saugant mūsų gamtą, už gamtos apsaugos idėjų propagavimą Gamtos apsaugos respublikinio komiteto garbės raštais buvo apdovanoti Gamtos apsaugos rajono skyriaus tarybos pirmininkas P. Sebeika, Svėdasų vidurinės mokyklos mokytoja E. Vilytė, „Atžalyno“ kolūkio pirmininkas A. Zibutis, rajono laikraščio „Kolektyvinis darbas“ ats. sekretorius V. Račkaitis. Grupe jaunųjų gamtos augininkų buvo įteikti Gamtos apsaugos draugijos rajono tarybos garbės raštai.

Konferencijoje buvo išrinkta skyriaus taryba, jai vėl patikėta vadovauti Anykščių miškų ūkio direktoriui P. Sebeikai. Taip pat buvo išrinkta revizijos komisija, delegatai į III-ąją LTSR gamtos apsaugos draugijos suvaiziamą.

* * *

Per ataskaitinį laikotarpį draugijos rajono skyriaus taryba, pirminės organizacijos atliko nemažą darbą, organizuojant propagandinę ir praktinę gamtos apsaugos veiklą. Gamtos apsaugos draugijos skyriuje yra daugiau kaip pusšėsto šimto narių. 20 įmonių ir organizacijų yra kolektyviniai draugijos nariai, veikia 33 pirminės organizacijos. Draugijos nariai vis daugiau prisideda prie gamtos apsaugos darbo, gyvenviečių tvarkymo ir apželdinimo, rūpinasi gamtos paminklais, globoja fauną ir florą. Rajono skyriaus taryba sėkmingiau ir kryptingiau organizavo gamtos apsaugos propagandinį darbą. Vis populiaresni gyventojų tarpe tampa gamtos globos, vandenų, oro švaros mėnesiai. Nemažas dėmesys buvo skiriamas darbiui su moksleiviais. Rajone nuolat veikia dvi mokyklinės girininkijos. Joms priskirtame beveik 200 ha plote vien tik praėjusiais metais moksleiviai pasodino 7 ha miško. 55 ha plote prižiūrėjo miško kultūras, valė užsikūlimus mišką, rinko medžių, krūmų ir daugiamečių lubinų sėklas.

Mūsų miškai turtingi žvėrimis ir paukščiais. Nemažai buvo rūpinamasi jų apsauga. Vien tik medžiotojų įgomis buvo paruošta dešimtys tūkstančių šluotelėlių, 85 tonos pabirų, 124 tonos šakniavaisių, 79 tonos šieno, įrengta ir prižiūrima 378 edžios ir laizvyklos stromos, 12 pašūrinė elniams šėdės, iruošta daugiausia 200 lizdaviečių antims parėti O

kiek „baltojo bado“ metu žvėrimis ir sparnuotiesiems padėjo žemdirbiai, moksleiviai, miškininkai, visi gamtos globotojai?

Be to dar pasitaiko, kad pokšteli brakonieriaus šūvis ir krinta briedis ar elnias, patenka slirna ar kiškis į kilpą, į vandenį pamerkami tinklai, paleidžiami į darbą žeberklai... Apie tai liudija ir tokie faktai, kad per porą metų gamtos apsaugos inspekcija užfiksavo 127 gamtos apsaugos pažeidimus.

Nors nemažai nuveikta saugant vandenų švarą, bet vis dar didelį susirūpinimą kelia tai, kad prasidėjus poilsiam sezonui, smarkiai teršiamos, tiesiog niokojamos Rubikių ežero salos, pakrantės. Sventosios upės slėniai. Dar kenčia mūsų vandenys ir nuo gamybinių buitynių atliekų.

Mažokai dar skiriama dėmesio mūsų rajone esantiems saugotiniams parkams. Anlūže, architektūrinio požiūriu reikšmingi staliniai, pasitvenkusio kanalizacijos sistema neteikia grožio Raguvėlės parkui. Visiškai netvarkomi Penionių ir Svėdasų parkai. Aktyviai gamtos apsaugos veikloje dalyvavo J. Biliūno vidurinės mokyklos, MSMV, Miškų ūkio, Juostininkų apylinkės LDT vykdomojo komiteto ir kitos gamtos apsaugos pirminės organizacijos. Daug energijos auklėjant jaunąją kartą, ugdati meile gamtai, savo kraštui atidavė Svėdasų vidurinės mokyklos mokytoja E. Vilytė, J. Biliūno vidurinės mokyklos mo-

kytoja V. Tutkuvienė, Kunigikiškių aštuonmetės mokyklos direktorė G. Kovienė ir daugelis kitų šiltų žodžių nusipelnusių pedagogų. Didelę iniciatyvą saugant ir puoselėjant gamtą, propaguojant gamtos apsaugos idėjas parodė Troškūnų girininkijos Nevėžio puikios kokybės eiguvo eiguolys J. Radzevičius, Medžioklės ūkio direktorius R. Kirslys, „Atžalyno“ kolūkio pirmininkas A. Zibutis, Miškų ūkio vairuotojas B. Kepalas. Gana aktyvūs visuomeniniame gamtos apsaugos darbe buvo jaunieji gamtininkai — moksleiviai. Tačiau mūsų gretose pasitaiko ir neveiklių narių, kurie beveik visiškai pasyvūs, pasitenkina tik nario mokesčio įnašais. Gamtos apsaugos darbe mažai iniciatyvos rodo kolektyviniai draugijos nariai.

Ne viską padarė ir Gamtos apsaugos draugijos rajono skyriaus taryba, jos komisijos nepakankamai dirbo su pirminėmis organizacijomis, suteikiant joms metodinę-organizacinę paramą. Taryba dar nepasiekė, kad gamtos apsaugos veikloje aktyviau dalyvautų praeitųjų metų jaunimo organizacijos, mokslinės-techninės draugijos.

Gamtos apsauga — visų rūpestis. Konferencija ragino sutelkti jėgas, dirbti šiame bare nuosirdžiai, principinai, kad mūsų suptų graži ir turtinga mūsų krašto gamta, kad niekas nenokotų jos grožio, jos lobų.

„K. d.“ inf.

KOLEKTYVINIS
DARBAS

**PATEIKIAME skaitytojams ištrauką iš Aulėlių pa-
galbinės mokyklos direktoriaus pavaduotojo J. Danilavi-
čiaus spaudai paruoštos knygos „Atsargiai — auga žmo-
guis!“ Šią knygą numato išleisti „Mintis“ leidykla 1981
mėn.**

Ištraukos tęstinį kolektame skaityti kiltame puslapyje
„Mokykla, šeima, visuomenė“.

Aš tikiu, kad išaugs
kartos, kurioms skausmin-
gai sugniauž širdį, skai-
tant knygas apie tai, jog
žmogus kadale mušė ki-
tą žmogų.

V. SUCHOMLINSKIS

— Užaugau be diržo, —
prisimena gausioje šeimoje
augęs gydytojas. — Tėvas
vis rengėsi išperti kailį, taip
ir neprišė. O savo vien-
turtelį jau skaudžiai lupau.
Stipriai susėriau... iškart su-
prato, kad ne viskas leidžia-
ma. Seimoje vaikas gali
greitai nepastebimai išpuikti,
o kai jis vienintelis, gali
galvoti, kad jam viskas lei-
džiama. Reikia imtis skubių
priemonių. Kuo blogas dir-
žiukas?

Mes, tėvai, laikydami
bausmes, turime tikslą pa-
taisyti vaiko elgesį, stiprin-
ti jo valios ir charakterio
bruožus. Bausmė visada
stabdo ir sulaukia neigiamus
norus, blogus ketinimus. Kai
sūnus žino, kad blogas poel-
gis prišauks nemalonias pa-
sekmes, ne taip lengvai pasi-
duos pagundai. Tada jis pa-
naudos net valios pastan-
gas, kad galėtų numalšinti
kilusius netinkamus norus.

— O aš tėčio neturėjau.
Lupdavo mama, — dalijasi
mintimis kilo mokinio tėvas

— garsus tekintojas, — mes
buvome trys „išdykėliai“, o
ji viena su diržu rankose, be
kompromisų reiki ir griežta.
Vakare neužmigdavome be
diržo, ryte į mokyklą būtu-
me ne kartą pavėlavę, jeigu
ne tas diržas motinos ranko-
se. Tai užsižaisdavome, tai
tarpusavy susipešdavome,
norėdavome išbėgti nieko
nekanę.

Savo vaikus auklėju ki-
taip. Nenoriu, kad jie jaus-
tų diržo baimę. Mane ir da-
bar šurpas nukrečia, kai kie-
no nors rankose pamatau
diržą.

— Jauniausias sūnui, kai
įteiks atestatą, padovanosiu
kareivišką diržą, kuriuo jį
lupau, kai, prisirinkęs dveje-
tų, metė devintą klasę. Lu-
pau, nes gražūs žodžiai ne-
padėjo, — su širdgėla kal-
bėjo tėvas, užauginęs tris
inžinierius. — Vyresnieji mo-
kėsi gerai, buvo mūsų, tėvų
ir mokytojų, tikras džiaugs-
mas. Visur ir visada pasiti-
kėjome jais, buvome paten-
kinti. O jauniausias išslydo
iš rankų. Vis lepinome —
geresnis kšnelis jam, pada-
rė kiaušytę, atleidome. Taip
užsiugino ragus. Kasdien
darė gėdą. Mane darbinėle-
je ėmė svarstyti už sūnaus
dvejus.

Vaikų mušimą smerkiu, —
toliau dėstė tėvas, — bet

šeimoje būna atvejų, kai tė-
vas su vaiku turi pasikalbė-
ti kaip vyras su vyru, gal
net diržo pagalba. Tėvas
mato tolesnį kelią geriau už
vaiką, bet sūnus nenori juo
eiti. Ką daryti? Reikia prie-
vartos!

Sunku su šiuo tėvu gin-
čytis, matyt, jam tokį kelią
padiktavo gyvenimiškoji pa-
tirtis. Ir jis diržą laiko tiks-
linga auklėjimo priemone.

neleido užmiršti matytos
scenos: „Se taul! Se! Se! —
„Mamyte!“

Po kiek laiko pravėriau
šių namų duris. Sūnus ruo-
šė pamokas.

— Dukart du — keturi,
dukart trys — šeši, dukart
keturi — SEPTYNI...

Rodos, nieko baisaus —
vaikas sukludo, bet motinos
įtūžis išsiliejo per kraštus.

Kalbuosi, kaip sekasi su-

ra elementarios tvarkos, be
diržo?

Išsikalbame nuoširdžiai.
Mama neturi laiko — vis
darbe užimta, neturi laiko
net ramiai pasikalbėti. O sū-
nelis auga lyg žvėriukas.
Nežinanti ir ką daryti. Mu-
ša iki kraujo.

— Jei nėra šeimoje san-
tarvės, kam tie dar velniūkš-
čiai... — galop atsistūsta. —
jie mane į kapus nuvarys.

Cia besėdėdami, vėl pris-
iminiau A. Makarenkos min-
tis, kad vaiką auklėjame ne
tik tada, kai su juo kalba-
me, kai jį šio to pamokome
ar baudžiame, auklėjame
kiekvieną valandėlį. Svarbu
auklėjime, kaip mes rengia-
mės, kaip prižiūrimė būta,
kaip kalbamės su kitais žmo-
nėmis ir apie kitus, kaip
džiaugiamės ir liūdime, kaip
elgiame su draugais ir su
priešais... auklėjame net ta-
da, kai skaitome laikraštį.

Ir jau auklėjimui kenkia,
kai jį visa tai nekreipiame
dėmesio, kai santykiuose su
kaimynais ima viršū kerštas,
neapkykanti, kitų niekinimas
už smulkmenas.

Plutarchas (46—120 m. e.)
rašė apie Spartoje vykusį
auklėjimą, kurio sistema pla-
čiai pasklido po visą Euro-
pą dėl daugelio teigiamų
auklėjimo momentų, kad
spartiečius mokė griežtumu
ir žiaurumu. Ypač žiaurumas
buvo laikomas būtina prie-
mone auklėti drąsiems, nar-
siems ir užgrūdintiems žmo-
nėms.

Spartiečių auklėjimo siste-
mos pėdsakų randame daug
kur. Anglų liaudies patarlė
sako: „Savo sūnų mylėk —
jo šonkaulių negailėk!“

Gal vienas iš pirmųjų J.
A. Komenskis (1592—1670)
nurodė, kad „diržas — tai
vaikų baubas ir proto kanky-
nė“.

Salia fizinių bausmių, ku-
rios vėlyviau mažiau kultū-
ringose šeimose yra dar vie-
na bausmių rūšis — tai
ilgalaikis vaiko žeminimas,
moralinis graužimas, ydų

kasdieninis priminimas, ku-
ris gyvena ne tik šeimoje.

Mokykloje ketvirtokas iš-
daužė durų stiklą. Išdaužė
žaisdamas netyčia. Pasekime
bausmių srautą už šį nusi-
žengimą:

— Kas išdaužė stiklą? —
klausiėja būdintis mokyto-
jas.

— Aš... nenorėjau...

— Tu (netaktiškas žodis)
dabar atsimsi, — išrausla
mokytojas.

Tempia berniuką į moky-
tojų kambarį. Prasideda di-
džiulis tardymas: kaip išdau-
žei, ar supanti, kiek tas
stiklas kainuoja, kaip sunku
jį pagaminti, dar sunkiau
gauti... primenama kitos jo
pražangos (net vaikiškos iš-
daigos dabar virto pražan-
gomis). Ateina pasišaipymo
eilė:

— Ar tik ne po mėšlyną
krankšiteisi, — priėjęs apžiū-
rinėja berniuko rankas.

— Nusivalyk nosį, — lep-
teli antras.

— Kada balus valei, —
piktai klausia trečias.

— Nežvairuok — aš ne
žvėris, — vėl iškošia perpy-
kusi antra budinti.

— Tai kaip bus? — vėl
kalkas paklausia.

— Nežinau.

— Tėvas važinėja mašina,
pinigų turi, tegu įstiklins,
— įsiterpia net direktoriaus
pavaduotojas.

— Reikia duoti griovį iš-
kasti, kad žinotų, ką reiškia
rublis. Dabar kaip parazitai
sėdi ant tėvų sprando, neuž-
lenka juos šerti, rėdyti, dar
nuostolius padenk. — pa-
mokslauja matematikė.

— Jaina direktorius:

— Ko čia stovi, balandėli?

— Durų stiklą išspyrė, —
praneša budintis.

— Aha! Tu ir spardyti
moki. O kramtyti moki?
Kur nemokėsi! Į koloniją to-
kius.

rukeltai 4 rušl.

Paklausę mūsų žalyje
ir užsienyje turi Vilniaus
kultūrinį prekių gamybi-
nį susivienijimą „Ner-
ga“ pagaminti žaislai: lė-
lės ir virtuosės rinkiniai,
traktoriukai ir garvežiai,
automobiliukai. Siemēt susi-
vienijimo kolektyvas pa-
gamins įvairių žaislų už
15 milijonų rublių.

NUOTRAUKOJE: pir-
mojo cecho sukūrimo ba-

ro meistro pavaduotoja
Gintė Petrylaitė apžiūri
lėles.

M. Baranausko nuotr.
(ELTA)

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

3 psl. 1980. VI. 7

Abiturientų pamaina — pirmokai

Greitai bėga pavasario
dienos. Žemė pasipuošė įvai-
riaspalviais žiedais. Obelims
ir alyvoms žydint, aidint
paskutiniam skambučiui, mo-
kyklos išlydėjo į didį gyve-
nimo kelią tūkstančius mūsų
respublikos abiturientų.

Į paliktus abiturientų suo-
lus jau ruošiasi, sėsti nauja
karta. Mokykla niekad nebus
tuščia. Joje visuomet klegės
linksmaus vaiku juokas, jud-
rus žaidimas, linksma daina,
tylus darbo ritmas.

Kad sėkmė lydėtų moks-
le, būtina tėvams ir mokyto-
jams palaikyti glaudžius ry-
šius auklėjant idėjiškai tvir-
tus, išsilavinusius, aukštos
kultūros žmones, sugeban-
čius dirbti ir fizini, ir proti-
nį darbą, aktyviai dalyvau-
jančius įvairiose gyvenimo
srityse.

Vaikai — žemės žiedai.
Jie mūsų žalyje turi visas
sąlygas augti žvaliais, svei-
kais, protingais, darbščiais.
Neužtenka juos gražiai ap-
rengti ir skaniai pavalgydin-
ti. Jie privalo augti darbš-
tūs, stropūs, aktyvūs. Tam
reikalingas nuolatinis bend-
ravimas su vaikais, nuolati-
niai atsakymai į klausimą
„kodėl“, išvykos, stebėjimai,
apibendrinimai, išvados, ge-
ras pavyzdys.

Tėvai turi pakankamą išsi-
lavinimą, kad galėtų spręsti
dalį pedagoginių problemų ir
ruošti vaikus mokyklai, gy-
venimui. Po darbo dienos
kiekvienam tėvui turi būti
malonu pabendrauti su savo
mažyliu, ruošiant jį į mo-
kyklą. Ruošimas į mokyklą
tai ne vaiko pasodinimas
prie knygos ar sąsiuvinio,
gąsdinimas mokykla ar mo-
kytoju. Tai įdomus užsiėmi-
mas, geriausia — žaidimo
forma. Vaiką galime mokyti

ir tvarkydami kambarį, ir
išsėję pasivaikščiodami, ir ska-
tydami knygutę, ir žaisdami.
Tokio bendravimo ar moky-
mo kiekvienas vaikas laukia.
Jam kyla šimtai klausimų,
tegu tiksliai tėtis ar mama
jam teisingai atsako, paaiš-
kina, pamoko. Taip bendrau-
damas, jis sugebės įsisavin-
ti tai, kas vaikui prieinama
ir būtina žinoti.

Kiekvienas vaikas, aleida-
mas į mokyklą, privalo mo-
kėti aiškiai kalbėti, mąstyti,
atsakyti į klausimus, pasa-
koti, pažinti raides, jungti
jas į skiemenį, skačiuoti 10
ribose, piešti, rašyti dalį rai-
džių, daryti apibendrinimus.

Dalis mūsų vaikų taip pa-
siruošę ir ateina į mokyk-
las. Tai vaikų darželių auk-
lėtiniai, rūpestingų tėvų vai-
kai, vaikai iš paruošiamųjų
grupių. Tėvams ruošiant vai-
kus mokyklai daug padeda
spauda, pedagoginė literatū-
ra, „Tarybinė moteris“, „Sei-
ma“.

Štai vienas pokalbis su
vaiku, ruošiant jį į mokyklą.

— Rasyte, ką tu šiandien
veikei namuose su močiute?
— Šiandien aš su močiute
tvarkiau kambarius, šluos-
čiau dulkes, ploviau lėles rū-
belius, tvarkiau savo žais-
lus. Paskui mes skaitėme
knygutę. Močiutė man skai-
tė, o aš pasakojau, ką ma-
čiau paveikslėlyje. Tai buvo
pasaka „Ropė“. Kokia ji di-
delė užaugo.

Rasytė papasakojo mam-
tei pasaką.

— Paskui senelė liepė
man surasti raides, kurias
aš pažįstu. Aš radau A ir M.
Močiutė man liepė jas nu-
piešti. Aš nupiešiau. Paskui
mės jas pakabinome ant sie-
nos. Pažiūrėkime, mamyte.

— Kokios čia raidės?

— AM MA.

— O kartu sudėtos?

— MA.

— Nupieškime dar dvi to-
kias ir pakabinkime prie jų.
Rasytė noriai jas nupie-
šia. Pakabina.

— Dabar mėginkime jas
perskaityti MA ir dar karta
MA.

— Dabar aš perskaitysiu,
o tu, Rasyte, klausyk.
— Dabar tu perskaityk.
— Greičiau skaityk, gar-
siau.

— Juk tai „mama“!
— Taip, Rasyte, tu per-
skaitei du skiemenis MA-MA
ir išėjo žodis MAMA.

— Močiute, močiute! Ateik,
aš moku skaityti „MAMA“.

Atėjo tėvelis. Rasytė nu-
vedė ir perskaitė žodį. Tėve-
lis pagyrė.

— Rasyte, o koki garsą
tu girdi žodyje MAMA. M,
o paskui A.

— Tai kokius garsus tu
girdi?

Tėtis taria, Rasytė klauso,
kartuoja garsus.

— Tu, Rasyte, istarei gar-
sus, o ką matai ant sienos?

— Raidės.

— Tėveli, aš ryt išmoksiu
perskaityti žodį TETE.

— O koks pirmas garsas
TETE?

— T.

— O paskui?

— E.

Tėvelis pagiria dukrelę ir
visi ruošiasi išeiti pasivaikš-
čiodami.

Išvykos metu tėveliai ga-
li kalbėtis eismo saugumo
klausimais, stebėti gamtą,
mokyti skačiuoti, pažinti
autobuso, namo numerį, skai-
čiuoti mašinas, namus, dvi-
račio, motociklo, mašinos ra-
tus...

DIRŽĄ PADĖKIME I ŠALĮ

J. DANILAVICIUS

Bet... gražų saulėtą rudens
vakarą einu gražia liepų
aleja. Snara medžių lapai.
Būrelis pirmokėlių linksmi
krykštauja gatvėje. Ir staiga
mažylių džiaugsmas lūžta —
gretimame kieme pasigirsta
vaikiškas klyksmas. Toks
skaudus, širdį veriantis:

— Mamyte, klausysiu.

— Se tau, šel! Se! — kri-
to sunkūs diržo smūgiai ant
liaunų vaikiškų pečių.

Zinojau — kaimynė lupo
sūnelį.

— Ką jis taip padarė? —
klausiu įraudusios mamos.

— Buvau sakiusi, kad il-
gai kieme neužsibūty — pa-
mokas reikia ruošti, — vos
kvapą atgaudama aiškino
mama.

Nieko jai nepasakiau.
Skaudama širdimi nuėjau
namo, bet vidinis nerimas

neliui, kaip sugeba mokyti,
ar nereikia padėti?

— Mokyti nesiseka —
sunkiai galvelę turi, — pa-
siguodė mama.

Tada be jokių užuolankų
paklausiau:

— Ar nežalodate vaiko,
taip žiauriai mušdama už
smulkmenas?

— Aš nervuota, negaliu
išturėti, — apsiašarojo.

Apsidairiau — kambario
grindys keletą dienų nešluo-
tos, ant stalo maisto liku-
čius aptūpusių musių pul-
kai, lovos neklotos, gelsvai
surūdę priegalviai, atviroje
spintoje viskas sujaukta, kė-
dės išvartytos... nepastebė-
jau nė vieno daikto savo
vietoje.

Ar gali tokioje šeimoje
vaikai klausyti tėvų, kai nė-

DIRŽA PADĖKIME Į ŠALĮ

atkelia iš 3rusk.

Pokalbį nutraukė mokytojų kambaryje pasirodžiusi senulė matematikė, matyt, turinti tokį pat anekdotą.

— Eime, berniuk, pasikalbėjome, — ir išsivedė.

Man galėtų užprotestuoti, kad refoje mokykloje pasitaiko tokios „egzekucijos“, kad mokytojai laikosi pedagoginės išminties, išaiškinanti nusizengimus ir skirianti bausmes. Būtu šaunu! Kad tokių mokytojų kambaryje būtų vis mažiau, kuriuose moraliskai žlugdomi vaikai. Tačiau per trisdešimt metų mačiau šimtus kartu ne vienoje mokykloje, kaip už smulkmenas net pirmokeliai tempiami į direktoriaus kabinetą ir į mokytojų kambarį... čia visada gausu mokytojų, kurių tarpe užtenka mėgėjų kietai paauklėti.

Moralinis vaiko graužimas yra daug kenksmingesnis už fizinę bausmę. O jeigu jis yra slapta, kasdieninis, pagrįstas neapykanta vaikui,

lada tarp vaiko ir mokytojo išauga baimė, neapykanta, mokytojo padaršymo nugalint sunkumus, nes mokytojas lyg ir laukia, kad mokiniš sukliptų... ir dar kartą galėtų jam patvirtinti: „Tik popieriu gadini vaikui, vis vien ne tavo galvelei šis kontrolinis“. Mokytojas, nepakenčiantis mokinio, visada tas jam sunkų žodelį: „Tavo už groty, ir tu ruošiesi ten“. Tavo visa gimnė bepročiai, jums gyvenime teks tik kaminus ir tualelus valyti“...

Seimose moralinį graužimą patiria dauguma vaikų, gyvenančių su patėviais bei pamotėmis. Jeigu gyvenimoj pasaulyje vaikų atžvilgiu „tėvų“ meile yra apdovanojamas kiekvienas mažylis — vilkė vienodai rūpestingai augina ir vilkiuką, ir šuniuką, patekusių į jos lizdą, tigirė meilikauja ne tik savo sūneliui, bet ir kaciukui, žmonių „gimnėje“ tėviška meile apgaubiami tik savo vaikai. Įsisūnyti ir paveldė-

ti retai kada mylimi ir glamonėjami (nors jie tokios meilės ir šilumos yra be galo ištroškę). Gyvenime matome nemažai šeimų, kuriuose „paveldėti“ arba kaip liaudis vadina pasoginiai vaikai yra moraliskai spaudžiami. Kaip ne keista, bet ir motinos dažnai su antroju vyru gimusius vaikus labiau myli, negu su pirmuoju. Matyt, neapykanta pirmajam vyrui, sugriovusiam svajonių pilį, peršina į jo paliktus vaikus. Taip pat sūniai ir dukterys, neįsivaikę motiniškos šilumos, tampa irzliais, kaprizingais, nervingais — veršais fizinių bausmių. Mūsų suklikti vaikai, kuriuos tikrieji tėvai paliko, visi buvo mušti ir ne po kartą.

Tokie vaikai mušiami už smulkmenas: nenuėjo atnešti patėvini batų — niukšas, atėjo iš gatvės purvinas — diržas, atsisakė valgyti sriubos — niukšas, nesiklausė suvalgę saldainių — jau didžiulė tragedija šeimoje.

Stobimės — tiek daug vietose vietoje grubių vaikų. Sociologai nustatė, kad vietose vietoje nepadoriai elgiasi tie, kurių šeimoje auklėjime vyrauja jėga ir prievarta. Jų sąmoningos drausmės lygis žemas. Dar namuose ir mokykloje tokie vaikai lyg ir padoriau elgiasi — bijo sunkių bausmių. Gt vietose vietoje, gamtoje joja raiti ant „laisvės“ arkliuko, nebijodami jokios atsakomybės, viską mina, laužo, braižo, ardo.

Jų vidaus balsas niekada neprabyla, nes jo lyg ir nėra. Jų stabdis — diržas, o ne sąžiningumas. Ir į raginimus gražiau elgtis tokie vaikai visiškai nereaguoja, gražių žodžių net negirdi. Kur girdeš — jie įpratę tik prie riksmo.

Antanas Makarenka teigė, kad iš pirmųjų metų reikia

taip auklėti, kad vaikas būtų aktyvus, smalsus, veržlus, drauge reikia, kad pats vaikas išsugdytų STABDZIUS tokiems norams, kurie yra žalingi arba netinkami jo amžiui. Būtina išmokyti sąmoningą susilaikymo. Baimė — blogas vaistas nuo blogų darbų.

Tačiau yra vaikų, kurių susilaikymą, santūrumą, tarmumą ugdyti gan nelengva — jie labiau iš prigimties linkę nesusivaldyti, yra impulsyvūs, karštakošiai. Ugdydami teigiamas moralines savybes: švelnumą, paslaugumą, darbštumą — apsaugome nuo agresyvumo sprogimų. Bet kai be pusiausvyros vaikas auga šeimoje, kur auklėjimas paliktas saviveigai, nes tėvai neturi laiko ir noro užsiimti vaiko auklėjimu. Impulsyvūs vaikai nusižengia vos ne kiekvieną dieną. Blogeje šeimoje judrių, išsiblaškiusių vaikų greitai subuoja pirminiai poreikiai: organiziniai ir seksualiniai, labai anksti reikšiasi pataloginiai pročiai. Blogis tampa jų kasdienybė, blogi darbai neša jiems pasitenkinimą, net džiaugsmą.

Nesirūpinimas judrių, impulsyvių vaikų auklėjimu arba nemokėjimas ju auklėti visada kaip taisyklė verčia tėvus griebtis fizinių bausmių. Čia geriausiai tinka diržas. Yra šeimų, kuriose diržas kabo matomoje vietoje, lyg užimdams pedagogikos vadovėlio padėtį.

Bet diržas — tai ne tik vaikų blogo elgesio, bet ir tėvų silpnumo, bejėgiškumo, pedagoginio neklūringumo simbolis. Mušimas žudo vaiko širdies subtilumą, jautrumą, išmoko vaiką apgaudinėti tuos, kurie juo rūpinasi, moko vaiką meluoti, slėpti nuo tėvų net mažiausius suklydimus, nes bijo bausmės. Diržu auklėti vaikai paprastai yra negailestingi, beširdžiai. Kumsčiu auklėti visada nori ir patys kitą bausiti kumsčiu.

IMTYNININKŲ VARŽYBOS

Gegužės mėnesį imtynininkai turėjo daug varžybų. Pergalės dieną Klaipėdoje vyko LTSR jaunimo klasikinio imtynių individualinės pirmenybės. Jose gerai pasirodė du Anykščių vaikų ir jaunių sporto mokyklos auklėtiniai.

Kavarsko vidurinės mokyklos abiturientas Raimondas Imbrasas pirmą kartą dalyvavo varžybose kaip kandidatas į TSRS sporto meistrus ir iškovojo antrąją vietą. Jis yra pakviestas LTSR rinktinės sudėtyje dalyvauti LTSR suaugusių ir jaunimo rinktinėse, kurį numatomas liepos 11—12 dienomis Anykščiuose.

Varžybose vis geriau pasirodė Troškinių vidurinės mokyklos moksleivis Arvydas Kriksčiūnas. Kovodamas visų lengviausio svorio kategorijoje ir būdamas daug lengvesnis už kitus savo grupės varžovus, Arvydas pirmenybėse iškovojo bronzos medali.

Anykščiuose vyko LTSR vaikų-jaunių sporto mokyklų žaidynių jaunių klasikinio imtynių varžybos. Anykštinams atstovavo septynių sporto mokyklų imtynininkai. Vėl sėkmingai rungtyniavo Arvydas Kriksčiūnas, šiose varžybose iškovojo pirmąją vietą. Dar vieną nugalėtojo vardą ir dešimt taškų komandai pelnė II vidurinės mokyklos moksleivis Raimondas Babėdas. Tos pačios mokyklos dešimtos Rytis Tutkus užėmė antrąją vietą. Kavarskietis Arvydas Gribulis — trečiąją. Reikia paminėti ir Robertą Stakį, kuris tarp II pajėgių varžovų užėmė IV vietą.

Daugiausia taškų šiose varžybose surinko Klaipėdos ir Vilniaus sporto mokyklų komandos. Šie miestai turi specializuotas imtynių mokyklas ir jiems atskira įskaita. Tarp likusių respublikos sporto mokyklų daugiausia taškų (42,5) surinko panevėžiečiai. Anykštinai su 39 taškais aplenkė likusias atstovaujančias komandas ir užėmė antrąją vietą.

Siauliuose vyko vaikų-jaunių sporto mokyklų žaidynių jaunių klasikinio imtynių varžybos.

Sėkmingai ant kilimo kovojo Anykščių VJSM sportininkai. Iš dešimties komandų dalyviu tik vienas neužėmė prizinės vietos.

Nugalėtojų vardus iškovojo trys Kavarsko vidurinės mokyklos moksleiviai — Robertas Sudeikis, Saulius Sriubas ir Laimutis Kuveika. Jono Biliūno vidurinės mokyklos septyniokas Vaidas Sabockis ir troškūnietis Alvaras Deksnys. Pastarasis sportininkas šiemet ypač sėkmingai rungtyniavo visoje respublikinėse varžybose, iškovodamas tik pirmąsias vietas.

Antras vietą laimėjo J. Biliūno vidurinės mokyklos moksleivis Gintaras Burnėka ir kurkliciečiai Jonas Petrasas ir Vitas Laurikėnas. Alvydas Meilus ir Kurklių liko trečias.

Anykštinai šiose varžybose surinko daugiausia taškų (76) ir užėmė pirmąją vietą, aplenkė visas dešimt šiose varžybose dalyvavusių komandų. Antrąją vietą užėmė šiauliečiai, atsiliekę dviejais taškais.

E. Dulevičius

Redaktorius ST. VINCIUNAS

UTENOS POLITECHNIKUMAS

(M. Melnikaitės 16, telefonai 5-17-54, 5-18-58)

Priima moksleivius 1980/81 m. m. dieniniame skyriuje į šias specialybes: pramonės imonių elektriniai įrenginiai, žemės ūkio elektrifikavimas ir trikotažo pramonės imonių mašinos ir įrenginiai — su aštuonmečiu ir viduriniu išsilavinimu bei trikotažo gamybos technologija — su aštuonmečiu išsilavinimu.

Į vakarinį skyrių moksleiviai priimami į pramonės imonių elektrinių įrengimų specialybę su viduriniu išsilavinimu.

Pareiškimai priimami su 8 kl. išsilavinimu iki rugpjūčio mėn. 1 d., o su 11 kl. išsilavinimu — iki rugpjūčio 14 d. (į vakarinį skyrių — iki lapkričio 15 d.).

Liepos mėn. 18—31 d. d. stojantiems su 8 kl. išsilavinimu vyks parengiamieji kursai.

Stojantieji egzaminai vyks rugpjūčio mėn. 1—21 d. d. (vakariniame skyriuje — rugpjūčio-lapkričio mėn.). Stojantieji laiko šiuos egzaminus: lietuvių kalba (raštu) ir matematika (žodžiu).

Moksleiviai aprūpinami bendrabučiu ir gauna stipendiją.

Direktorius

ABITURIENTAI.

Ukmergės 16-ji Technikos mokykla skelbia moksleivių priėmimą 1980—1981 mokslo metams.

Priimami vaikinai ir merginos su viduriniu išsilavinimu. Stojančiųjų egzaminų nėra.

Požangūs moksleiviai gauna 30 rub. stipendiją, o gamybinės praktikos metu — dar 33—50% uždarbio. Daugumai moksleivių prie stipendijos mokamos priemonės po 40—50 rub. į mėnesį. Vaikinai mokymosi metu atleidžiami nuo būtinų karinės tarnybos. Dauguma moksleivių aprūpinami bendrabučiu.

Mokykloje ruošiami aukštos kvalifikacijos:

tekintojai,

šaltkalviai įrankininkai,

siuvėjos-motoristės,

avalynės viršaus paruošėjos.

Mokslas trunka 10 mėnesių. Asmenys, baigę mokyklą su pagyrimu, gali mokytis aukštųjų mokyklų dieniniuose skyriuose. Pareiškimai priimami nuo birželio 20 dienos.

Mokyklos adresas: Ukmergė, Kauno g-vė Nr. 120.

Tel. 5-16-82, 5-26-51.

Direktorius

Anykščių rajono Anykščių miesto Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto

SPRENDIMAS

„DEL LAIDOTUVIŲ EISENŲ ANYKŠČIŲ Miesto GATVĖMIS“

Anykščių miesto Liaudies deputatų tarybos vykdomasis komitetas pažymi, kad laidotuvių eisenos miesto gatvėmis trukdo transporto eismą ir neužtikrina saugumo patiemis eisenų dalyviams. Miesto gyventojai, įmonių, įstaigų vadovai pateikė pasiūlymus dėl šių eisenų sutvarkymo.

Anykščių miesto Liaudies deputatų tarybos vykdomasis komitetas NUSPRENDZIA:

1. Nuo 1980 m. birželio 15 d. uždrausti pėsčiųjų laidotuvių eisenas Anykščių miesto gatvėmis.

2. Rekomenduoti gyventojams laidotuvių dalyvius pervedti antrotransportu.

Anykščių miesto LDT vykdomojo komiteto pirmininkas

K. PULKAUNINKAS

Anykščių miesto LDT vykdomojo komiteto sekretorė

O. KARCINSKIENE

„Aukštakalnių“ kolūkio gyvulininkystės darbuotojai nuosirdžiai užjauciamą mokytoją PETRĄ DAUKSĄ dėl sesers mirties. Anykščių II-osios vidurinės mokyklos mokytojai

Nuosirdžiai užjauciamą mokytoją PETRĄ DAUKSĄ dėl sesers mirties. Anykščių II-osios vidurinės mokyklos mokytojai

LINAI SAVICIENEI Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jūsų liūdesio valandą, netekus mylimos mamytės. „Aukštakalnių“ kolūkio specialistai

ALBINUI MORKONUI Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai palengvina Tavo skausmą, mirus brangiai mamytei. Andrioniškio kolūkio vairuotojai

LINAI SAVICIENEI Dėl mylimos mamytės mirties reikiame nuosirdžių užuojautą. „Aukštakalnių“ kolūkio valdyba ir visuomeninės organizacijos

ANTANUI MORKONUI Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei, nuosirdžių užuojautą reiškia Andrioniškio kolūkio gyvulininkystės darbuotojai.

ALBINUI MORKONUI Dėl mylimos mamytės mirties nuosirdžių užuojautą reiškia Andrioniškio kolūkio pirminė partinė organizacija.

JONUI KAJACKUI Nepaguodžiamo liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei, nuosirdžių užuojautą reiškia Anykščių BGAK administracija ir profesinę organizaciją.

ALBINUI MORKONUI Leiskite nors keliais užuojautos žodžiais palengvinti Jūsų skausmą, mylimai mamytei mirus. G. Baltrūnienė, A. ir V. Kaikarai, I. ir V. Spuliai, L. ir J. Zjukai, O. ir V. Urbona-vičiai

ANTANUI ir ALBINUI MORKONAMS Liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei, nuosirdžių užuojautą reiškia Andrioniškio kolūkio valdyba.

Virėjai ONAI PISCI-KIENEI mirus, nuosirdžių užjauciamą velionės šeimą ir artimuosius. Kavarsko I-os rajoninės ligoninės darbuotojai

Nuosirdžiai užjauciamą Juškonų pradinės mokyklos mokytoją VALENTINĄ ANTONIENĘ, mirus broliui. Skiemonių vidurinės ir mikrorajono pradinės mokyklų mokytojai

„Aukštakalnių“ kolūkio laukininkystės darbuotojai reiškia gilią užuojautą LINAI SAVICIENEI, netekus mylimos mamytės.

JONUI KAJACKUI Leiskite nors keliais užuojautos žodžiais palengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimai mamytei. BGAK foto atelje darbuotojai ir kasinininkės

MARYTEI SARAKIENEI Tesumazina Jūsų skausmą mūsų nuosirdi užuojautą, mylimam broliui mirus. J. ir V. Butkai, V. Lačickienė, A. ir S. Paškevičienė, A. ir S. Petroniai, S. ir V. Timojejevi, T. ir P. Simkai, M. Zibienė, E. ir V. Zibai

MARYTEI SARAKIENEI Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam broliui, nuosirdžių užuojautą reiškia Energijos realizacijos Utenos skyriaus bendradarbiai.

Rinko Panevėžio spaustuva Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuva, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indeksas 87262. Išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.192 Užsak. Nr. 940